

פרשת כי תשא תשפ"ד

כתבי תלמידים לא מוגה

שיחת מורינו המשגיח הגה"צ ר' דוד מנחם שניידר שליט"א משגיח ישיבת גרודנא באר יעקב

הרגשת הדבקות בקב"ה

היום י"ח באדר הוא יום היאר ציט החמישים של המשגיח רבי יחזקאל לווינשטיין זצ"ל. נשתדל להעביר לכם טיפה מן הים מתוך הד"א שלו. כדי שתוכלו לראות ולהרגיש את ההנהגות של אדם גדול מאוד מאוד, ובזה תוכלו לחזק את האמונה, ולהביא לעליה ברוחניות.

דרגתו באמונה ובדבקות בה' הייתה בדרגה גבוהה מאוד מאוד. הוא היה אדם גדול. רבי יצחק הוטנר זצ"ל ביקר אצלו ואמר, "ראיתי יהודי שעשרים וארבע שעות דבוק בקב"ה, ולמרות זאת הוא אדם נורמלי בהחלט". יש אנשים גדולים שלא מבינים את הציבור, כיון שהמרחק בינם לבין הציבור גדול. המשגיח הבין את הציבור מאוד, זה היה מהלך מחשבתו. הוא היה משקיע בזה הרבה. הוא ידע לדרוש מהשני את מה שהוא זקוק להתחזק, את מה שהוא יכול להתעלות.

הרגישו את היראה

ישנו המושג "ירידת הדורות", שכאילו הוא פטור מכל התורה כולה. זכורני ששאלו את רבינו הרב שך זצ"ל, אם הוא חושש שיגדל בדורנו גדול כהחזו"א? הרב שך חייך ואמר, וכי יש הו"א שבדור מפונק כזה יגדל החזו"א?! המשגיח הכיר את המושג, אבל לא שמענו ממנו את המושג הזה. הוא הצליח בשיחות לעלות ולרומם את השומעים כדי שלכל הפחות ישאפו למושגים אמיתיים, ישאפו לא לרמות את עצמם מה שלצערנו מאוד שכיח. שישאפו לחיות עם האמת, לחיות עם האמונה ויראת שמים.

אלו שהיו בקרבתו ראו את עומק יראתו. הנראה לפרש בזה את הפסוק (שמות כג, כז) "את אימתי אשלח לפניך". פירוש הפסוק בפשוטו הוא, שהקב"ה ישלח את אימתו על הגויים, שיקבלו פחד. אמנם ה"עצי חיים" מתלמידיו הצעירים של החתם סופר מפרש, "את אימתי" - את הפחד שיש לכם ממני, את יראת השמים שלכם מבורא העולם - "אשלח לפניך" - היא תשפיע נגד הגויים. זו ההגדרה של המשגיח, יראת השמים שלו הלכה לפניו. הרגישו אותה, זה לא היה דמגוגיה ומשחק. חייו היו מציאות של אמת אמונה ויראה. הוא דיבר רק אמת, נשתדל להאריך בזה בהמשך.

המשגיח הרב דסלר אמר עליו, הוא אדם הגון. אם הייתי צריך לארוז את הדברים, לנסוע לירושלים, לשבת לרגליו ולשמוע אותו, הייתי עושה זאת. המשגיח דיבר את האמת האבסולוטית האחרונה! הוסיף הרב דסלר והתבטא, "הלוואי שאזכה לראות אותו ואת מקומו מרחוק!"

זו לא גוזמא, אלו שהיו בקרבתו יכולים להבין זאת. כשזכרים בדמות הזו, מרגישים את עומק האמונה שלו, את יראת השמים שלו. גדלותו הייתה ניכרת גם כשהוא הלך

ניתן לשמוע את השיחה השבועית

בקו המידע שע"י התאחדות בוגרי הישיבה 086146868 שלוחה 13

וכן ניתן לקבל את השיחות מדי שבוע בכתובת GB9150606@gmail.com

ברחוב, בלי אומר ודברים, רק מלראות אותו הרגישו רוממות. זכורני, כשהיה נכנס לישיבה בבוקר בעשרים לשבע בטלית ותפילין, הרגישו שהאוויר מחושמל. הרגישו את האמונה והיראה. הרגישו את בורא העולם! היה אדם גדול שהיה אומר לתלמידיו, תעלו לפוניבז', לשמוע איך המשגיח אומר את המילים "בורא עולם"!

האמונה בדברי חז"ל

אומר לכם דבר מעניין. המשגיח היה איש מופת, יש עליו המון סיפורי מופתים. אינני בא לספר מופתים, אולם היה ידוע שאם היו מתייעצים עמו על ניתוח בלידה בחשש פיקוח נפש, שהרופאים ממליצים שהוולד לא יצא בלידה רגילה אלא בניתוח, היה מתנגד לזה מאוד. והבטיח והיו בזה מעשים מופלאים שלא נפל מדבריו שעה ארצה, ואני יכול להעיד על כמה מהם. לא הבנו למה הוא כל כך התנגד לניתוח, לא התייחס לטענות הרופאים?

שמעתי בזה הסבר המסתבר מאוד, חז"ל (סנהדרין דף קיג.) אומרים, "שלוש מפתחות לא נמסרו לשליח: של חיה, ושל גשמים" - פרנסה - "ושל תחיית המתים". הוא הרגיש שהניתוח יכול להחליש את האמונה בחז"ל שמפתח הלידה אצל הקב"ה. אכן הניתוח גם ביד הקב"ה, אך בהרגשת האדם זה יכול להוריד את האמונה בחז"ל.

גם בבין אדם לחברו, הדאגה שלו לאחרים לא הייתה לנימוס בלבד, זה היה אמיתי. רבינו יונה מדבר בשערי תשובה (ג, יג) "חייב אדם לטרוח בדרישת טוב לעמו ולשקוד בעמל נפשו על תקנת חברו אם דל ואם עשיר, וזאת מן החמורות ומן העיקרים הנדרשים מן האדם". ראיתי זאת במוחש בעיני. היה עניין שהייתי צריך להתייעץ איתו אחר נישואי ולא יכלתי להגיע אליו לישיבה ובאתי לביתו. הוא יצא לקראתי ושאל, "מה נשמע? מה קורה בבית?" אינני זוכר אדם שהתעניין בי בכזה כנות, בכזה דאגה! הרגשתי שהוא ממש דואג לי. איני מכיר אדם שדאג בשבילי כ"כ. אצלו זה לא היה משחק, דברי רבינו יונה על הדאגה לאחר הורגשה אצלו כמו מדת האמת שלו, כמו האמונה שלו. ראו אצלו שזה רצון ה'.

התבטל לקב"ה

אוסף ואספר סיפור מאוד מעניין, היה תלמיד שעזר למשגיח רבות שבא למשגיח בפורים בו היה קל יותר לקבל ברכה, וביקש ברכה שהיה מאוד זקוק לה. המשגיח התחמק, אמר התלמיד, הרי המשגיח הוא איש אמת, אני רוצה ברכה דווקא מאיש אמת, אל תשלח אותי לאחרים. המשגיח חשב ונתן לו ברכה. מה טמון בזה? המשגיח ידע שהוא איש אמת, ואם הוא יתחמק אין זה אמת, זה מחייב אותו לתת ברכה.

זה דבר עמוק. אין לכם מושג איך הוא דיבר על עצמו בביטול. הייתי אצלו פעם בחול המועד, הוא דיבר איתי ועם אברך נוסף. ידוע שרבי לייב חסמן תלמידו של רבי שמחה זיסל בקלם ייסד, ש"מלומדה" אינו רק במעשים, יש גם "מלומדה" ביראת שמים. זה דבר לא מובן, ביאר לנו המשגיח, לפני הזכרת שם שמים צריך לכווין להשקיע ולהתאמץ להזכיר שם ה' בכוונה. אם לפני כל הזכרת שם ה', צריך להיעצר ולהתאמץ זה יראת שמים "מלומדה".

הוא לא דיבר סתם, בסוף ימיו זמן לא רב לפני פטירתו, המשגיח דפק על הלב ואמר, פספסתי את החיים שלי. שאלו אותו, מה המשפט הזה, הרי אתה איש אמת, אתה יודע מה עשית ופעלת. הפשט ברור, אדם בדרגה כזו שאמר עליו הרב הוטנר "הוא

דבוק בקב"ה עשרים וארבע שעות" זו לא שאלה כלל. הוא מרגיש כלום, עפר ואפר. בטל ומבוטל. אין לו מציאות מלבד בורא העולם.

ביאתו לפוניבז'

כך היה בדרך ביאתו לפוניבז'. ידוע שהמשגיח היה עם ישיבת מיר בשנחאי, החזיק את הישיבה במצב הנורא ואיום שהיה שם. ועמם עלה לירושלים. כשנפטר הרב דסלר, פוניבז' נשארה בלי משגיח. הרב מפוניבז' נסע אליו לבקש שיכהן כמשגיח בפוניבז' ואמר, שאין מי שיעמוד על הרוחניות בישיבה. המשגיח הסכים ועבר לב"ב.

הגר"ח שמואלביץ שהיה עמו בשנחאי שלח לו מכתב, הרי היינו יחד תקופה כל כך ארוכה, תמיד השתדלנו לתת למשגיח את הכבוד והמעמד הנצרך לו כדי להצליח, היכן הכרת הטוב? השיב המשגיח, אכן אתה צודק. ראיתי שהשתדלתם מאוד מאוד לתת לי את המקום להצליח. ויש לי על כך הכרת הטוב. אך לבורא העולם יש הכרת הטוב גדולה יותר, בפוניבז' אין מי שיעמוד על הרוחניות ולכן אני צריך ללכת לפוניבז'.

כותב רבי שלום שפירא בספרו על הלכות עבדים, הראו לרבי אליעזר יהודה פינקל זצ"ל ראש ישיבת מיר את מכתב התשובה של המשגיח ואמר "הוא צודק". תראו באלה אנשים מדובר פה, אנשים גדולים שכל רצונם הוא "לעשות רצונך אלוקי חפצתי" (תהלים מ, ט), אף שהמשגיח היה חסר לו במיר, הוא אומר, הוא צודק. איזה ענווה יש כאן! אף הגר"ח שמואלביץ אמר על המשגיח, לא תשמע הספד מהבן על אביו, הוא היה צדיק. הבן לא מדבר "מבינות" על האב, הוא צועק, "איפה אבא"! כך הוא הרגיש.

סיפר לי מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל, כאשר הרב מבריסק הגיע לירושלים הייתה לו מחשבה ותכנית לפתוח ישיבה, הוא יגיד שיעורים, אבל בלי משגיח הוא לא רצה לפתוח. ולכן שלח לבקש מהמשגיח שהחזיק את ישיבת מיר בשנחאי, שהוא רוצה לפתוח ישיבה ורצונו שיהיה המשגיח. המשגיח הסכים, אך רבי אליעזר יהודה שמע על כך ואמר לרב מבריסק, אם תקח לי את ר' יחזקאל אין לי ישיבה! הרב מבריסק חזר בו מתכניתו. לפתוח ישיבה זה דבר גדול מאוד, אבל בלי לפגוע ברבי אליעזר יהודה, ובלי משגיח אי אפשר לפתוח ישיבה. אך לרב מפוניבז' היה טענה, ישיבה של שלוש מאות בחורים שיעמוד על הרוחניות, מה יהיה? לישיבה קיימת יש זכות טענה, חייבים לבוא אליה, ולכן המשגיח עבר לפוניבז'.

המסר לדורות

אתם שומעים איזה סיפורים יש כאן, איזה סוג מחשבות היו לאנשים גדולים כאלו, שלא פעלו עם מחשבות של כבוד, אלא רצון הוא הוא הקובע. את זה זכינו לראות, הלוואי ונזכה לקחת משהו. את זה הוא לימד. ה' ירחם עלינו. צריך הרבה סייעתא דשמיא בדור כשלנו, המצב לא פשוט. הלוואי שנוכל לקלוט טיפה מן היס ממה שהוא לימד וחינך.

המשגיח היה נראה כאדם עצוב ודורש מאחרים, אולם רבינו הרב שך אמר עליו, לא הכרתי אדם עליו כמו המשגיח, הוא לא הראה זאת אבל היו מקרים בודדים בו הוא גילה עד כמה הוא עליו. הוא חי את הפנימיות, חי את איך לתפוס את תורת רבותיו, זה היה דרגת מציאותו הפנימית. הוא הרגיש את זה, זה נגע אליו בחיים. כשנזכרים ממנו זה נותן הרגשה, הלוואי שנוכל לחיות כך במדה מסוימת.

יתן ה' יתברך שנוכה להתחזק בלימוד המוסר שאצלו היה הבסיס שנתן לו את הכוח. בתפילה הוא הרגיש שהוא מדבר עם בורא העולם, מתנתק מהעולם. הלוואי שנוכל ללמוד ממנו קצת כבוד שמים. יהי ה' עמנו לזכות להרבות כבוד שמים, לזכות לישועת הכלל והפרט במהרה בימינו אמן.